

Onderwerp	: Projectplan Waterwet voor realisatie PAS/N2000-maatregelen watersysteem Wooldse Veen
Status	: Ontwerpbesluit
Datum vastgesteld door het college van dijkgraaf en heemraden	: 12 maart 2019
Bijlage(n)	: Bijlage A: Inrichtingsplan Wooldse Veen <ul style="list-style-type: none"> - Tekening 1/4 Inrichtingstekening - Tekening 2/4 Dwarsprofielen - Tekening 3/4 Detail nabij huisnr. 19/21 - Tekening 4/4 Detail duikers Kuipersweg Bijlage B: Wijziging Waterstaatswerken (legger) Bijlage C: Effectbeschrijving maatregelen Wooldse Veen

Ontwerp projectplan Waterwet

Het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel heeft het voornemen, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavig ontwerp projectplan Waterwet voor realisatie van PAS/N2000-maatregelen aan het watersysteem ten behoeve van behoud en versterking van het Natura 2000 gebied Wooldse Veen vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit plan.

Op grond van artikel 5.4 lid, tweede lid, van de Waterwet bevat een projectplan Waterwet een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

1 Projectbeschrijving

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

Inleiding en context

In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK 2015-2021), die provincie Gelderland en Waterschap Rijn en IJssel hebben getekend, zijn afspraken opgenomen voor de uitvoering van de Programma Aanpak Stikstof (PAS) maatregelen in het Natura 2000 gebied Wooldse Veen.

Het Wooldse Veen is één van de belangrijkste hoogvenen in Nederland en maakt deel uit van Natura 2000, een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. Het vormt samen met het Duitse Burlo Vardingholter Venn een waardevol hoogveen met veenputten en veendijken. Door de bijzondere bodemopbouw van het gebied met lokale variaties daarin, natte en droge plekken, komen er veel bijzondere planten en dieren voor.

Om de natuurkwaliteit van het Wooldse Veen te behouden en versterken, is het nodig dat het grondwaterpeil minder snel uitzakt en lokaal omhoog gaat.

De inrichtingsopgave voor het gebied is vastgesteld in de PAS gebiedsanalyse en het Natura 2000 beheerplan, welke op 22 februari 2016 door Gedeputeerde Staten van Gelderland is vastgesteld.

Inrichtingsplan Wooldse Veen

Ten behoeve van behoud, herstel en versterking van het Natura2000 gebied Wooldse Veen zijn de in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en Beheerplan Natura 2000 vastgestelde maatregelen uitgewerkt in het Inrichtingsplan Wooldse Veen. De uitwerking van de vastgestelde maatregelen heeft in opdracht- en onder regie van de provincie Gelderland plaatsgevonden in nauwe samenwerking met Natuurmonumenten (coördinerende partij), Waterschap Rijn en IJssel en gemeente Winterswijk.

Het Inrichtingsplan Wooldse Veen omvat het totaal aan inrichtingsmaatregelen die in het Wooldse Veen getroffen gaan worden. Het Inrichtingsplan Wooldse Veen is opgenomen in bijlage A.

Watersysteemmaatregelen

De belangrijkste *hydrologische* opgave voor het in standhouden en ontwikkelen van de ecologische doelen voor het Wooldse Veen is het (langer) vasthouden van water in het bestaande natuurgebied en een vermindering van de ont- en afwatering door de Wooldse Waterleiding en aangrenzende landbouwpercelen in het hydrologische beïnvloedingsgebied.

In de periode 2009 – 2011 heeft voor het Wooldse Veen een GGOR-studie plaatsgevonden. GGOR staat voor Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime. De GGOR -studie heeft een maatregelenpakket voor het hydrologisch systeemherstel opgeleverd. De resultaten van de GGOR zijn input geweest voor de PAS-Gebiedsanalyse en het Beheerplan Natura 2000 Wooldse Veen en vervolgens uitgewerkt in het Inrichtingsplan Wooldse Veen.

Watermaatregelen PAS/N2000 gebied Wooldse Veen

De nog uit te voeren watermaatregelen in het PAS/N2000 gebied Wooldse Veen zijn:

- J M1A; Aankoop/ruiling en vernatting van enkele landbouwpercelen ten noorden van de Kuipersweg
- J M1B1; Verondieping en opstuwing van de afwatering (Wooldse Waterleiding) langs de Kuipersweg
- J M1E/M2C; Realisatie randsloot en plaatsing folie om ontwatering huispercelen veilig stellen

Effecten Inrichtingsplan Wooldse Veen

De hydrologische effecten van de maatregelen conform het Inrichtingsplan Wooldse Veen zijn beschreven in de notitie “Effectbeschrijving maatregelen Wooldse Veen” en hierna samengevat. De notitie “Effectbeschrijving maatregelen Wooldse Veen” is als bijlage C opgenomen.

De inrichtingsmaatregelen hebben een vernattend effect op het Wooldse Veen. De afvoer van water uit het gebied komt in het voorjaar eerder tot stilstand en het water blijft langer beschikbaar voor de noordelijke randzone van het veengebied.

Significante effecten op de waterhuishouding als gevolg van de inrichtingsmaatregelen buiten het Natura2000 gebied beperken zich tot (nieuwe) natuurpercelen ten noorden van de

Kuipersweg. De meeste percelen daarvan hebben een natuurfunctie en/of zijn in eigendom van natuurbeherende organisaties. Voor één nog te verwerven/afwaarderen landbouwperceel (WTW00-E-9087/WTW00-E-6854 gedeeltelijk) neemt de gemiddeld hoogste grondwaterstand met 0,4 à 0,5 m toe en komt daarmee op maaiveldniveau te liggen.

Door de uitvoering van mitigerende maatregelen worden er geen significante effecten verwacht voor aangrenzende huispercelen (Kuipersweg 14 en 19/21).

Door de hogere grondwaterstand neemt de drooglegging voor de Kuipersweg weliswaar af, maar blijft binnen acceptabele grenzen. De wegbeheerder, gemeente Winterswijk, is hiervan op de hoogte en is betrokken bij het ontwerp van de nieuwe duikers onder deze weg.

Wijziging Legger Watersystemen

De Legger is een beschrijving van het waterstaatswerk en wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap. De Legger Watersystemen is een register van kaarten, tabellen en een leeswijzer waarin gegevens over de ligging, vorm, afmeting en constructie van watergangen, bergingsgebieden en bijbehorende kaden en kunstwerken zijn vastgelegd. De Legger is gepubliceerd op de website van het waterschap: www.wrij.nl.

Dit projectplan Waterwet regelt het vaststellen van de maatregelen van het Inrichtingsplan Wooldse Veen die specifiek betrekking hebben op de aanleg- van of de wijziging van de normatieve toestand van een waterstaatswerk (oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk). Anders gezegd regelt dit projectplan Waterwet het vaststellen van maatregelen die een wijziging van de Legger tot gevolg hebben.

Voorgenomen wijzigingen

Realisatie van het Inrichtingsplan Wooldse Veen leidt tot een wijziging van de Legger Watersystemen. De te wijzigen waterstaatswerken zijn op de als bijlage B opgenomen kaart weergegeven.

De wijzigingen van het waterstaatswerk betreffen:

1. Watergang AAS01.015 (Wooldse Waterleiding) komt gedeeltelijk (750 m) als leggerwatergang te vervallen en wordt verondiept
  -) Verwijderen van duikers
    - DR54140076
    - DR54140017
    - DR54140018
    - DR54140019
    - DR54140020
    - DR54140021
    - DR54140022
    - DR54140023
    - DR54140024
    - DR54140025
    - DR54140026

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

Het Inrichtingsplan wordt technisch in detail nog verder uitgewerkt op bestekstekeningen en in een bestek. Dit vormt de inhoudelijke basis (contract) voor aanbesteding van het werk.

De werkzaamheden zullen hoofdzakelijk bestaan uit het ontgraven, aanvullen, vervoeren en verwerken van grond. Het verwijderen en aanleggen van kleine civieltechnische objecten zoals duikers en dammen.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Voorkomen nadelige gevolgen NA uitvoering inrichtingsmaatregelen

Verwerving/afwaardering landbouwperceel

Voor het ten noorden van de Kuipersweg gelegen landbouwperceel WTW00-E-9087 / WTW00-E-6854 (gedeeltelijk) wordt door verhoging van de grondwaterstand schade voorzien. De provincie Gelderland is met de perceel eigenaar in overleg over de wijze van compensatie.

Mitigerende maatregelen

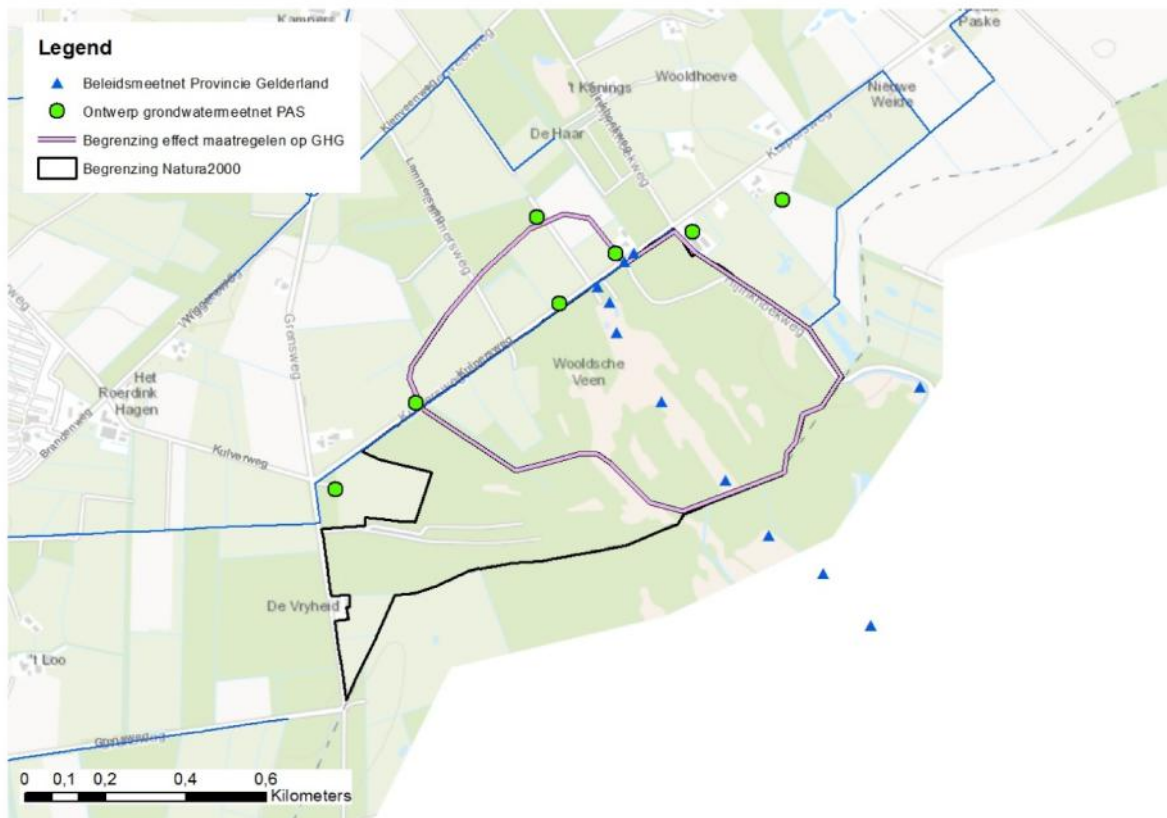
Ter voorkoming van negatieve effecten als gevolg van grondwaterstandwijziging wordt ter plaatse van de huispercelen Kuipersweg 19/21 en Kuipersweg 14 een mitigerende maatregel getroffen. De mitigerende maatregel betreft het aanbrengen van een waterdicht verticaal foliescherf tussen het natuurgebied en deze percelen. Dit foliescherf wordt tot op de afsluitende keileemlaag in de bodem ingebracht, waarbij de bovenkant boven het aangrenzende maaiveld wordt weggewerkt. Een sloot aan de zijde van de bebouwing langs dit foliescherf borgt daarnaast de ontwatering van de betreffende percelen. Hiermee wordt voorkomen dat de wijziging (verhoging) van de grondwaterstand in het natuurgebied uitstraling heeft naar de betreffende huispercelen. De locatie van het foliescherf is op de kaart in bijlage B weergegeven.

Monitoring

De grondwaterstanden binnen en buiten de invloedssfeer van de uit te voeren inrichtingsmaatregelen worden gemonitord. Het doel van de monitoring is om inzicht te krijgen in het verloop van de grondwaterstanden in het gebied zelf en in de omgeving als gevolg van de genomen maatregelen. Hiervoor is een meetnet opgezet welke tot minimaal 5 jaar na uitvoering van de maatregelen beheerd en onderhouden wordt. Voor het meetnet wordt deels gebruik gemaakt van de al aanwezige provinciale peilbuizen in het gebied zelf. Daarnaast heeft het waterschap in het voorjaar van 2017 een aantal aanvullende peilbuizen geplaatst net buiten het N2000 gebied. Deze peilbuizen zijn o.a. geplaatst bij woningen om niet-voorzien vernatting te monitoren (kelders). Daarnaast zijn er peilbuizen geplaatst in aangrenzende percelen waar de grondwaterstand naar verwachting zal stijgen en op de rand van het beïnvloedingsgebied (> 5 cm GHG verandering). Ook zijn er referentie-peilbuizen geplaatst buiten het beïnvloedingsgebied van de maatregelen. De monitoring is hiermee al gestart om zo ook de nul-situatie goed in beeld te brengen.

Het meetdoel en de informatiebehoefte is hierbij als volgt geformuleerd:

-) *Welke veranderingen zijn opgetreden in de hoge grondwaterstanden (GHG*) als gevolg van de PAS-maatregelen buiten het natuurgebied waarvoor vernatting is gewenst?*
-) *Komen deze veranderingen overeen met de op voorhand geschatte veranderingen?*
*GHG = gemiddeld hoogste grondwaterstand

Naast de grondwaterstand monitoring waarbij de nul-situatie (grondwaterstandsverloop vóór uitvoering van maatregelen) is vastgelegd, is ook de nul-situatie van een aantal particuliere percelen/opstallen vastgelegd. In overleg met de perceelseigenaar is de huidige situatie geïnspecteerd en vastgelegd ten aanzien van grondwateroverlast en natschade aan opstallen gerelateerd aan grondwaterstanden.

Voorkomen nadelige gevolgen TIJDENS uitvoering inrichtingsmaatregelen

Waterhuishouding

Tijdens de uitvoering blijft de afvoercapaciteit van de legger watergangen en detailontwateringen gewaarborgd. Aanliggende eigenaren en percelen zullen geen hinder ondervinden van hogere waterstanden.

Ecologie

Op 1 februari 2019 is de Vernieuwde gedragscode Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze is vastgesteld door de Unie van Waterschappen en deel 1 is goedgekeurd door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Met het goedkeuringsbesluit van de Minister vervalt de gedragscode voor waterschappen die is goedgekeurd onder de Flora- en Faunawet voor wat betreft het onderdeel 'bestendig beheer en onderhoud'. Het onderdeel 'ruimtelijke ingrepen' van de oude gedragscode die is verleend onder de Flora- en Faunawet blijft van kracht tot er een besluit is genomen over de nog op te stellen gedragscode ruimtelijke ingrepen voor waterschappen onder de Wet Natuurbescherming. De maatregelen die op basis van dit projectbesluit worden genomen betreffen 'ruimtelijke ingrepen'. Hierdoor blijft de oude gedragscode nog van kracht en wordt

er gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet, welke door de Unie van Waterschappen is opgesteld. Middels deze gedragscode wordt zorgvuldig omgegaan met (beschermde) planten- en diersoorten, wordt het tijdstip van uitvoering hierop aangepast en/of worden mitigerende maatregelen genomen. Deze maatregelen voorkomen of beperken schade aan beschermde planten- en diersoorten bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

Overlast omgeving

De overlast voor de omgeving tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal zich beperken tot hinder als gevolg van grondtransportbewegingen en wellicht stof. Met de te contracteren aannemer worden afspraken gemaakt om de hinder zoveel mogelijk te beperken door de transportroutes zo kort mogelijk te maken. Hiernaast vindt stofbestrijding plaats door het vegen van de verharde wegen en het inzetten van rijplaten en/of nathouden van de onverharde grondtransportroutes. Verder zullen uiteraard de reguliere en wettelijk vastgestelde verkeersmaatregelen worden getroffen.

Algemeen

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien, die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel, dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan, kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd.

Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

2 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Toelichting:

a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

De uit te voeren maatregelen leveren een optimalere waterhuishouding door:

-) optimalere (grond-)waterstanden voor de ontwikkeling van de habitattypen in het gebied Wooldse Veen.
-) Geen significante grondwaterstandsverandering op de huispercelen Kuipersweg 14 en 19/21 door aanbrengen van een waterdicht verticaal foliescherm tussen het natuurgebied en deze percelen.
-) het nieuwe watersysteem voldoet aan de Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) normering T=10 voor landelijk gebied. Er vindt bij hoge afvoeren geen inundatie plaats vanuit de watergangen naar landbouwpercelen bij een afvoer die statistisch gezien 1x per 10 jaar voor komt.

Conclusie: De maatregelen beperken waterschaarste in het N2000 gebied en voorkomen overstromingen en overlast in het aangrenzende gebied.

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

De uit te voeren maatregelen geven verbeterings- en uitbreidingsdoelstellingen op de habitattypen door o.a.:

-) het vergroten van het areaal met toereikende hydrologische condities door herstel van het natuurlijke slenkensysteem in de noordwestelijke randzone van het Wooldse Veen waardoor er een verbetering en uitbreiding van de kernopgaven voor de vastgestelde habitattypen plaatsvindt.

Conclusie: De maatregelen hebben een positieve werking op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem.

c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De uit te voeren maatregelen leveren een bijdrage aan maatschappelijke functies door:

-) versterking van landschappelijke kwaliteit en natuurbeleving van het gebied Wooldse Veen.

Conclusie: De maatregelen hebben een positieve invloed op het vervullen van maatschappelijke functies door het watersysteem

3 Wijze van uitvoering

3.1 Planologische inpassing

Voor de PAS / Natura 2000 gebieden is de Wet natuurbescherming van toepassing. De uitvoering van de PAS maatregelen is vergund door vaststellen van het Natura 2000 beheerplan.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan Buitengebied Winterswijk 2011 vastgesteld. De voorgenomen watersysteem maatregelen zoals opgenomen in dit projectplan passen binnen het geldende bestemmingsplan.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Naar aanleiding van dit projectplan moeten de wijzigingen in het waterstaatswerk worden meegenomen in een wijziging van de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook worden in de legger onderhoudsverplichtingen vastgelegd.

Voor het vaststellen van de legger wordt een separaat besluit genomen.

Verder zijn de volgende vergunningen en besluiten van belang:

Vergunningen/Besluiten

Omgevingsvergunning

Bevoegd gezag

Gemeente Winterswijk

Melding bodemkwaliteit

Gemeente Winterswijk, Omgevingsdienst
Achterhoek of Waterschap Rijn en IJssel

Melding ontgronding

Provincie Gelderland

Ontheffing wet natuurbescherming

Provincie Gelderland

3.3 Planning

De start van de uitvoering staat gepland voor nazomer 2019. De uitvoering moet uiterlijk 1 juni 2021 gereed zijn.

3.4 Overige uitvoeringsaspecten

De inrichtingsmaatregelen vinden plaats op gronden welke in eigendom zijn bij de provincie Gelderland, Natuurmonumenten en Waterschap Rijn en IJssel. Daar waar het voor de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is om gronden van derden te betreden, zullen medewerkers van het waterschap en/of de gecontracteerde aannemer de activiteiten vooraf afstemmen met de betreffende grondeigenaren/gebruikers.

4 Procedure

Bij de totstandkoming van het projectplan wordt gebruik gemaakt van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht: de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Dit betekent dat het ontwerp projectplan Waterwet digitaal wordt bekendgemaakt en gedurende zes weken met de bijbehorende stukken kan worden geraadpleegd op de website: <https://www.officialebekendmakingen.nl/waterschapsblad>.

Een belanghebbende heeft de mogelijkheid om haar of zijn zienswijze ten aanzien van het ontwerp projectplan Waterwet kenbaar te maken. Na de definitieve besluitvorming is beroep in beginsel alleen mogelijk voor degenen die in de ontwerpfase een zienswijze hebben ingediend.

Zienswijzen op dit ontwerpbesluit kunnen schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht. Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148 (7000 AC) Doetinchem. Hierbij dient verwezen te worden naar de titel van het projectplan Waterwet. Mondelinge zienswijzen kunnen kenbaar worden gemaakt via telefoonnummer 0314-369369.

Het projectplan ingevolge artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet staat in de bijlage bij artikel 1.1 van de Crisis- en Herstelwet genoemd. Hierdoor zijn de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet van toepassing.

5 Contactpersoon uitvoering werken

Voor meer informatie over het ontwerp projectplan Waterwet kunt u terecht bij de heer S. (Sander) Klarenbeek, bereikbaar via s.klarenbeek@wrij.nl. Hij kan uw vragen beantwoorden en het plan met u doornemen.